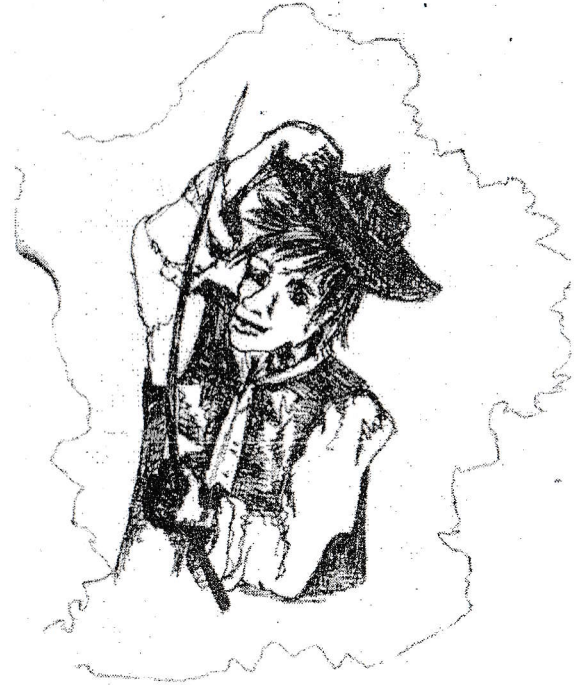

LÚDAS MATYI

Editura **KEDVENC** Kiadó
Székelyudvarhely, 2013
ISBN: 978-606-93414-4-5

Megrendelhető:

0744-505331
0744-611095

E-mail: kedvenckiado2012@gmail.com

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

FAZEKAS, MIHÁLY

Lúdas Matyi / Fazekas Mihály ; il.: Sebestyén Irma. –
Odorheiu Secuiesc : Kedvence Kiado, 2013

ISBN 978-606-93414-4-5

I. Sebestyén, írma (il.)

821.511.141(498)-32

Első levonás

Hajdan egy faluban a Nyíren-é, vagy az Erdő-
Háton, vagy hol esett, jó szerrel nem jut eszembe,
Már csak elég az, hogy: volt hajdan egy öreg asszony,
Özvegy volt, s egy rossz fia volt. Ez munka fejében
Nyáron legyet a szárán csapkodta napestig,
Télen a tüzelő mellett a piszkafa végén
Ácsorgott el egész napokat. Jó anyja eléggé
Zsémbeelt rá; de akár száraz falra marokkal
Borsót hintett volna, szitok, mocsok és a hurítás
Annyit tett Matyinak (Matyi volt neve a sihedernek)
Ily tunya életet élt ő jó ideig; hanem egyszer
Holtra elunta magát; hosszúknak kezdte találni
A napokat s nem elég tágasnak az anyja telekjét:
Addig nyújtódzott hát, hogy valahára szokatlan
Bajra vetette fejét, s kigyaloglott a falu végén
Lévő dombig, ahol szoktak volt mindenik ünnep
Délestén az időtöltők karikába hasalni. -
Mint sziszeg a főt lúd idegenre: Matyinkat is akként

Gúnyolták ki az ő vele nőtt egyforma korású
Virgoncok; de csak ott volt már ő s nem sok időre
Összegyalulódott velük. - Innen látta először
A mi fiúnk, nézván szana-széjjel, az ég karimáján
Dalmahodó hegyeket; másrésről mint ugyanannyi
Nyársakat a távol hegységek tornyait; itten
Vette ki a szóból, hogy szomszéd vármegye is van;
És a többek közt, hogy a híres döbrögi vásár
Egy hét múlva esik. - Felpercene benne az ország
Látására való kívánság; már az eszében
Kezd sok gondolatok forrása mozogni, pezsegni;
Nincsen nyugta; fejét töri, míg végtére előtte
Rés'nyílik, melyen szándéka folyásnak eredhet. -
Anyjának húsz szép anyányi libái valának
Egy vén gúnárral, s egy pár öregecske tojóval,
Jókor költek azok, maga bajmolt velük az özvegy,
Hogyha szerencsésen, úgymond, fel tudja nevelni,
Majd egy kis télire valót árulna belőlük.
E ludakra fené fogait Matyi, kéri az anyját,
Bízná rá azokat, hogy hadd próbálja szerencsét;
A vásárra bemenne velük; jó móddal eladná;

S így kapadozva talán kupec is kerekedne belőle,
 Mely úton sok rác úr lett abban az időben.
 `Korhely, léhűtő! Majd a vásárra, pokolba!
 Mit kerestél az egész nyáron? jobb hogyha dologhoz
 Látsz itthon` : - az anyó így s így mocskolta le Mátyást,
 Ő pedig a vásárra menést feltette magába,
 Már pedig ő, amit feltett furfangos eszébe,
 Azt onnan sem tűz, sem víz nem ütötte ki többé.
 És addig kunyerált, hogy rávette az anyját:
 `Ám no hiszen legyen úgy, úgymond, áldjon meg az Isten,
 Csak lendíts valamit, mert hej nagy bűn a henyélés` .
 Kedve derül Matyinak, szerez egy jó kézbeli fütyköst,
 S a sutból kivon egy pókháló-lepte tarisznyát,
 Mely öregapjának sohasem szállott le nyakából,
 Ebbe az anyja rakott túrót, hájat, kenyeret, sót,
 S fokhagymát; azalatt ő a vén ludakat arrább
 Hessegeté; az eladni való huszat kiszakasztá,
 És egy körmön font ostorral az útra riasztván,
 Anyjának minden jót kíván s ballag utánuk.
 Döbrögben vala hát ekkor vásár, a hatalmas
 Döbrögi úr örökös jószágában, ki magáról

Azt tartotta, hogy ott neki a felség se parancsol;

Amit akart, volt törvény, s tetszése igazság.-

A portékának maga szokta kiszabni az árát,

És amely darabért többet mert kérni az árus,

Elkonfiskáltatta, meg is büntette keményen.

Hogyha pedig netán más olcsón vett meg akármit

És neki megtetszett, csak azért kivetette belőle,

Hogy fenntartódjon fegyverrel nyert ősi jussa.-

Amint Döbrögi úr ekkor sétálva alá s fel

A mi Matyink és a szép húsz liba tüne szemébe,

Annyival inkább, mert minden süvegelte személyét,

Csak Matyinak volt fenn egyedül a főre valója.

Kérdi az úr: `Ki ezen ludak gazdája?` `Magam la!`

Így szólott nagy nyers-nyakason Matyi.-

`Ejnye, gazember!`

Nem tudod itt ki az úr? majd emberségre tanítlak!

Hol vagyon a süveged, mi ezen ludaknak az ára?` -

Bényomván süvegét s megrázítvánkacagányát:

`Három márvás`, úgymond, `párja az ilyen amolyan!` -

Kérdi az úr: `Id'adod fele árán?` - `Ő biz az apja

Lelkének sem alább párját egy kurta forintnál.`

